

พฤติกรรมผนังคอนกรีตรับน้ำหนักสำเร็จรูปที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่เสริม
กำลังด้วย CFRP

BEHAVIOR OF CFRP-REINFORCED CONCRETE BEARING WALL PANELS WITH
LARGE OPENING

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัชวาลย์ พูนลาภพานิช^า

^าอาจารย์ประจำ สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ความเชี่ยวชาญ : วิศวกรรมปฐพีและฐานราก, วิศวกรรมโครงสร้าง

ดร.ณัฐวัฒน์ จุฑารัตน์^า

^าอาจารย์ประจำ สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ความเชี่ยวชาญ : วิศวกรรมโครงสร้าง, การซ่อมเสริมกำลังโครงสร้างคอนกรีต

เลิศภพ จันทร่เที่ยง^บ

^บผู้จัดการโครงการ บริษัทโรโกทองคอนสตรัคชั่นแอนด์เซอร์วิส จำกัด
ความเชี่ยวชาญ : วิศวกรรมโยธา, วิศวกรรมโครงสร้าง

1. บทนำ

ผนังรับน้ำหนักคอนกรีตเสริมเหล็ก (RC bearing walls) เป็นระบบโครงสร้างสำเร็จรูปที่อุตสาหกรรมก่อสร้างนิยมใช้ผลิตอาคารประเภทพักอาศัย เนื่องจากก่อสร้างรวดเร็วและลดต้นทุนการผลิตได้เมื่อก่อสร้างปริมาณมาก ระบบโครงสร้างเกิดจากชิ้นส่วนพื้นและผนังที่ต่อเชื่อมกันโดยไม่มีเสาและคาน ผนังชั้นล่างจะรับน้ำหนักบรรทุกที่ถ่ายจากชิ้นส่วนพื้นและผนังชั้นบน กรณีไม่สามารถเลี่ยงการเจาะช่องเปิดในผนังที่บดเคี้ยวเพื่อติดตั้งอุปกรณ์งานระบบ หรือเจาะช่องประตูหน้าต่างเพื่อปรับปรุงพื้นที่ใช้สอย การตรวจสอบประเมินกำลังรับน้ำหนักของผนังและการซ่อมเสริมกำลังโครงสร้างผนังภายหลังเจาะช่องเปิดเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากช่องเปิดใหม่จะส่งผลให้กำลังรับน้ำหนักของผนังลดลง รวมทั้งทำให้แนวการถ่ายเทแรง (load path) และสภาพการกระจายหน่วยแรงรอบบริเวณช่องเปิดเปลี่ยนแปลงเสี่ยงต่อการเกิดความเสียหายหรือโครงสร้างผนังพิบัติ และเนื่องด้วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินกำลังรับน้ำหนักและการเสริมกำลังผนังคอนกรีตที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่ นั้นมีจำนวนไม่มาก โดยเฉพาะผนังที่มีช่องเปิดที่มีขนาดเกิน 40 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมผนังคอนกรีตรับน้ำหนักสำเร็จรูปที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่เสริมกำลังด้วย CFRP” จึงมีความสำคัญ

2. วัตถุประสงค์ของงานการศึกษา

1. ศึกษากำลังของผนังคอนกรีตรับน้ำหนักสำเร็จรูปเนื่องจากผลของการเจาะช่องเปิดขนาดใหญ่
2. สร้างสมการทำนายกำลังในผนังคอนกรีตรับน้ำหนักสำเร็จรูปที่เจาะช่องเปิดขนาดใหญ่
3. เพื่อเสริมกำลังผนังคอนกรีตรับน้ำหนักสำเร็จรูปที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่ด้วย CFRP

3. มาตรฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กำลังรับน้ำหนักของผนังที่ไม่มีช่องเปิดกล่าวไว้ในมาตรฐาน ACI และมาตรฐาน AS ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะแสดงผลของการทดสอบผนังที่มีช่องเปิดและไม่มีช่องเปิดรวมทั้งการเสริมกำลังช่องเปิดด้วย CFRP

3.1 มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

การคำนวณกำลังผนังคอนกรีตเสริมเหล็กพิจารณาตาม ACI 318-19 [1] ดังสมการที่ 1

$$\phi P_{nw} = 0.55 \phi f'_c A_g \left[1 - \left(\frac{kl_c}{32h} \right)^2 \right]$$

(1)

โดย P_{nw} คือ กำลังรับแรงของผนังในแนวดิ่ง (kg), A_g คือ เนื้อที่หน้าตัดทั้งหมดของผนัง = hl_w , h คือ ความหนาของผนัง (cm), l_w คือ ความยาวของผนังในแนวนอน (cm), l_c คือ ความสูงผนัง (cm), ϕ คือ ตัวคูณลดกำลัง, k คือ ตัวคูณประกอบความสูงผนัง, f'_c คือ กำลังต้านแรงอัดของคอนกรีตรูปทรงกระบอกที่อายุ 28 วัน (kg/cm^2) ส่วนกำลังของผนังรับแรงตามแนวดิ่งโดยมาตรฐาน AS-3600-2009 [2] จะมีการพิจารณาผลของระยะเยื้องศูนย์กลางของแรงที่กระทำ (e) โดยมีระยะเยื้องศูนย์กลางตามความหนาของผนัง แต่ทั้งนี้ระยะเยื้องศูนย์กลางต้องไม่เกินกว่าหนึ่งในหกของความหนาผนัง สามารถคำนวณได้ดังสมการที่ 2

$$\phi N_u = \phi(t_w - 1.2e - 2e_a)0.6f'_c \quad (2)$$

โดย N_u คือ กำลังรับแรงของผนังในแนวดิ่ง (kg/cm), t_w คือ ความหนาของผนังคอนกรีต (cm), e คือ ระยะเยื้องศูนย์กลางโดยวัดจากศูนย์กลางของผนัง (cm) โดยระยะเยื้องศูนย์กลางจะต้องไม่น้อยกว่า $0.05t_w$, f'_c คือ ค่ากำลังรับแรงอัดระบุของคอนกรีต (kg/cm^2), H_{we} คือ ความสูงประสิทธิผลของผนัง (cm) = kH_w , $e_a = \frac{H_{we}^2}{2500t_w}$, $\phi = 0.6$, H_w คือ ความสูงของผนัง (cm), L คือ ความยาวผนัง (cm) ระบบผนังทางเดียว $k = 0.75$ (เมื่อถูกจำกัดการหมุนด้านบนและด้านล่างของผนัง), $k = 1.0$ (เมื่อไม่ถูกจำกัดการหมุนด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้าน)

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Saheb and Desayi, (1990) [3] ได้ทดสอบผนังทั้งหมด 12 ชั้น โดยผนังมีรูปแบบของช่องเปิดที่แตกต่างกัน 6 แบบแยกเป็น แบบ one-way action 6 ชั้น และ two-way action 6 ชั้น โดยการคำนวณพิจารณาจากตัวแปรในรูปที่ 1 และสมการทำนายกำลังของผนังที่มีช่องเปิด ระบบผนังทางเดียว (one-way walls) ดังแสดงในสมการที่ 3

$$P_{uoc}^c = (k_1 - k_2\alpha)P_{uc}^c \quad (3)$$

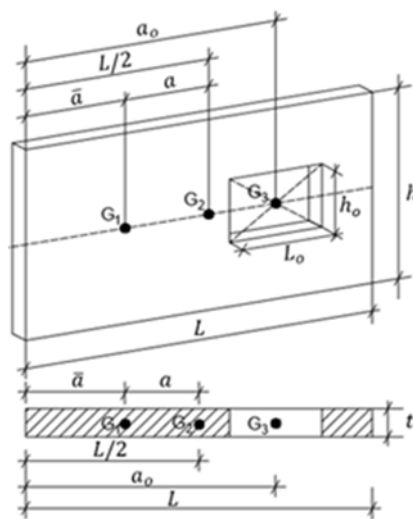
กำหนดให้ P_{uoc}^c คือ กำลังของผนังที่มีช่องเปิด (kg), P_{uc}^c คือ กำลังของผนังทึบ (kg) ในรูปที่ 1 ตำแหน่ง G_1 และ G_2 คือ จุดศูนย์กลางถ่วงของผนังที่มีช่องเปิดและไม่มีช่องเปิดตามลำดับ, G_3 คือ

จุดศูนย์กลางถ่วงของช่องเปิด, α คือ ค่าพารามิเตอร์แสดงตำแหน่งและขนาดช่องเปิด = $\frac{A_o}{A} + \frac{a}{L}$, A_o คือ พื้นที่หน้าตัดตามความยาวของช่องเปิด = $L_o t$, a คือ ระยะจุดศูนย์กลางถ่วงของผนังที่มีช่องเปิดถึงจุดศูนย์กลางถ่วงของผนังที่ไม่มีช่องเปิด = $\frac{L}{2} - \bar{a}$, A คือ พื้นที่หน้าตัดตามความยาวผนัง = Lt , $\bar{a}$ คือ ระยะจากจุดศูนย์กลางถ่วงของผนังที่มีช่องเปิดถึงแนวแกนอ้างอิง = $\left[\left(\frac{L^2 t}{2} - L_o t a_o \right) / (Lt - L_o t) \right]$ กำลังของผนังทึบ (P_{uc}^c) กรณีอัตราส่วนความสูงต่อความยาวผนังน้อยกว่า 2 หรือ $\left(\frac{h}{L} < 2 \right)$ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 4

$$P_{uc}^c = 0.55\phi \left[Af'_c + (f_{yu} + f'_c) A_{sv} \right] \cdot \left[1 - \left(\frac{h}{32t} \right)^2 \right] \cdot \left[1.20 - \left(\frac{h}{10L} \right) \right] \quad (4)$$

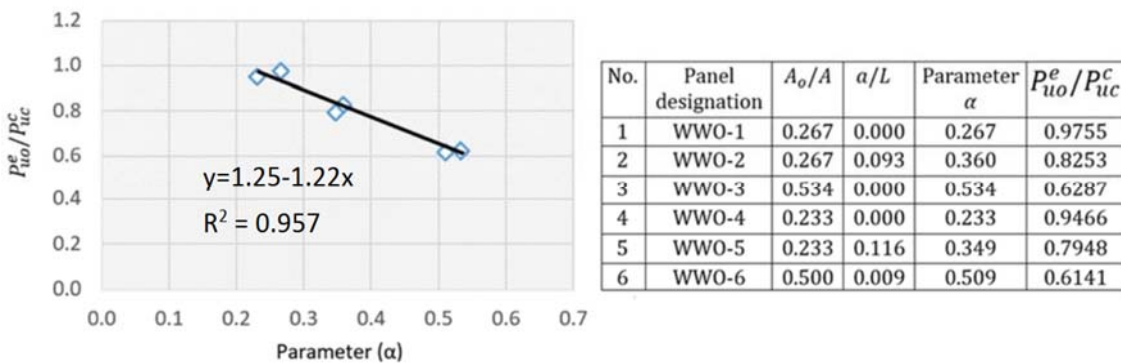
ส่วนกำลังของผนังที่ไม่มีช่องเปิดที่มีอัตราส่วน $\left(\frac{h}{L} \geq 2 \right)$ จะแสดงในสมการที่ 5

$$P_{uc}^c = 0.55\phi \left[Af'_c + (f_{yu} - f'_c) A_{sv} \right] \cdot \left[1 - \left(\frac{h}{32t} \right)^2 \right] \quad (5)$$

รูปที่ 1 ผนังคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีช่องเปิด [3]

ผลการทดสอบปรากฏรอยร้าวที่ผนัง one-way action ระหว่าง 33%-72% ของกำลัง
 ประลัย รอยร้าวของผนัง two-way action ที่ระหว่าง 34%-80% ของกำลังประลัย ความเครียดที่
 ผิวหน้าและการโก่งตัวทางด้านข้างพบว่ามีความแตกต่างอย่างเป็นสัดส่วนเมื่อมีการใช้น้ำหนักเพิ่ม
 เป็น 60%-70% ของน้ำหนักประลัยสูงสุดของชิ้นทดสอบ และพบว่าผนังแบบ two-way action มี
 ประสิทธิภาพในการรับแรงที่มากกว่าแบบ one-way action **รูปที่ 2** แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง
 พารามิเตอร์ (α) และกำลังของผนังที่มีช่องเปิดต่อกำลังของผนังทึบ (P_{uo}^e/P_{uc}^c) จากการทดสอบแบบ
 one-way action ทำให้ได้ค่า k ในสมการที่ 3 $k_1 = 1.25$ และ $k_2 = 1.22$

รูปที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่าง α และ $\frac{P_{uo}^e}{P_{uc}^c}$ [3]

Fragomeni, S., et al., (2012) [4] ได้ศึกษาผนังคอนกรีตรับกำลังจำนวน 47 ตัวอย่างที่มี
 ที่มีแรงกระทำเยื้องศูนย์กลางเท่ากับ $t_w/6$ เป็นการทดสอบโดยใช้ 1/2 มาตรฐานจริง โดยมีการกำหนดการ
 ทดสอบเป็น one-way action และ two-way action ซึ่งมีค่า slenderness ratio 30, 35, 40 ทำการศึกษา
 รูปแบบของรอยร้าว รูปแบบการวิบัติและการโก่งตัวเนื่องจากน้ำหนัก ดำเนินการทดสอบจนวิบัติ มีการ
 คำนวณกำลังตามมาตรฐาน Australian standard ผลการทดสอบแสดงให้เห็นถึงน้ำหนักวิบัติลดลงเมื่อมี
 ช่องเปิดที่เพิ่มขึ้นจากหนึ่งช่องเป็นสองช่อง นอกจากนี้อัตราส่วนความแข็งแรงตามแนวแกนของผนัง
 one-way action และ two-way action ค่อยๆลดลงเมื่ออัตราส่วนความชะลุดเพิ่มขึ้นจาก 30 เป็น 40

Popescu, C., et al., (2016) [5] ได้ทำการทดสอบผนังคอนกรีตรับน้ำหนักจำนวน 3 ชิ้น
 คือผนังทึบ ผนังที่มีช่องเปิดขนาดเล็ก และผนังที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่ ผลของการลดขนาดหน้าตัด 25%
 และ 40% ของพื้นที่ผนังโดยการตัดช่องเปิดนำไปสู่การรับน้ำหนักที่ลดลง 36% และ 50% ตามลำดับ

Mohammed, B.S., et al., (2010) [6] ได้ศึกษาการใช้ CFRP Sheet เสริมกำลังของผนังคอนกรีตสี่เหลี่ยมผืนผ้ารับแรงมีช่องเปิดที่ศูนย์กลางของผนัง 17 ชั้นโดยการใช้ 1/3 มาตรฐานจริง กำหนดขนาดช่องเปิดแตกต่างกันคือ 5% 10% 20% 30% ของพื้นที่ผนัง ทดสอบแบบผนังทางเดียวรับแรงแบบแผ่กระจายสม่ำเสมอที่มีระยะเยื้องศูนย์กลาง 1/6 ของความหนาผนัง มีการติดตั้ง CFRP ที่ผิวของผนังเหมือนกันทั้งสองด้านสองรูปแบบ แบบที่ 1 ติดตั้งแผ่น CFRP 4 ชั้นวางขนานกับแนวขอบช่องเปิดทั้ง 4 ด้าน คล้ายกับเป็นกรอบของช่องเปิด แบบที่ 2 ติดตั้งแผ่น CFRP 4 ชั้น เอียงทำมุม 45 องศาที่มุมของช่องเปิดทั้ง 4 ด้าน ผลทดสอบสรุปได้ว่ากำลังประลัยของผนังจะลดลงเมื่อช่องเปิดมีขนาดเพิ่มขึ้น การติดตั้งแผ่น CFRP แบบที่ 1 สามารถเพิ่มการรับกำลังได้ประมาณ 34% ขณะที่การติดตั้งแบบที่ 2 สามารถรับกำลังได้เพิ่มขึ้นประมาณ 55% ซึ่งรับกำลังได้มากกว่าแบบแรก

Lima, M.M., et al., (2019) [7] ได้ศึกษาการเสริมกำลังผนังคอนกรีตรับน้ำหนักโดยมีระยะเยื้องศูนย์กลาง 1/6 ของความหนาผนัง ทดสอบผนังจำนวนทั้งหมด 18 ชั้น จำแนกเป็นการทดสอบระบบผนังแบบทางเดียว จำนวน 6 ชั้น ระบบผนังแบบสองทางแบบยึดรั้ง 3 ด้าน จำนวน 7 ชั้น และระบบผนังแบบสองทางยึดรั้ง 4 ด้านจำนวน 5 ชั้น ผนังเสริมกำลังด้วย CFRP ตามรูปแบบพฤติกรรมของแรง ผลทดสอบสรุปว่าการติดตั้ง CFRP ช่วยเพิ่มกำลังประลัยของผนังภายใต้เงื่อนไขผนังทางเดียวผนังสองทางยึดรั้ง 3 ด้านและ ผนังสองทางยึดรั้ง 4 ด้าน โดยมีช่วงค่ากำลังที่เพิ่มขึ้น 14%-59.7% 3%-40.8% และ 18.4-24.9% ตามลำดับ

Popescu, C., et al., (2017) [8] ได้ศึกษาการเสริมกำลังผนังคอนกรีตรับแรงที่มีช่องเปิดด้วยด้วย CFRP โดยใช้ขนาด 1/2 ของมาตรฐานจริง ทำการทดสอบจำนวน 3 ชั้นทดสอบ ชั้นที่ 1 เป็นผนังทึบ ชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 เป็นผนังที่มีช่องเปิดขนาด 20% และ 39% ของพื้นที่ผนัง ผนังชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 เสริมกำลังโดยใช้ CFRP หุ้มพันโดยรอบของพื้นที่ผนังทั้งหมดและฝังยึดด้วย mechanical anchorage เพื่อเพิ่มการโอบรัด (confinement) ให้กับเนื้อคอนกรีตภายใน ผลทดสอบพบว่า ผนังเสริมกำลังชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 รับกำลังได้เพิ่มขึ้นในช่วงค่า 34%-50% และ 13%-27% ตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของผนังคอนกรีตรับน้ำหนักแบบทางเดียวและสองทาง รวมทั้งกรณีผนังคอนกรีตที่มีช่องเปิดและมีช่องเปิดที่เสริมกำลังด้วย CFRP แต่ก็ยังพบว่างานวิจัยที่ศึกษาการเสริมกำลังของผนังด้วย CFRP นั้นยังมีอยู่น้อยมากและยังไม่ครอบคลุมถึงช่องเปิดขนาดใหญ่ถึง 45 % ซึ่งเป็นขนาดใหญ่มากเทียบเท่าขนาดช่องเปิดของประตูกว้างๆ 2 บานในกรณีที่ต้องการเชื่อมพื้นที่ใช้สอยของห้อง 2 ยูนิตที่ติดกัน ทางผู้วิจัยจึงได้มีการต่อยอดและศึกษาเพิ่มเติมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. วิธีดำเนินการศึกษา

4.1 การเตรียมตัวอย่างทดสอบ

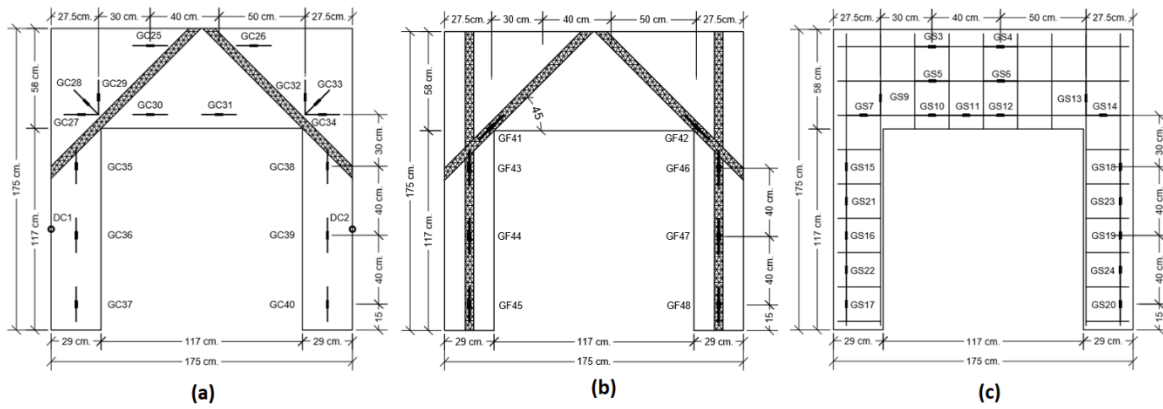
ในการศึกษานี้ใช้ผนังคอนกรีตรับน้ำหนัก (bearing wall) ทั้งหมด 3 ชั้นโดยย่อส่วนลงให้เหลือกำลังเท่ากับ $1/3$ เท่าของกำลังรับน้ำหนักผนังจริง โดยทั้งหมดมีพฤติกรรมเป็นผนังทางเดียว (one-way action) แบบไม่ถูกจำกัดการหมุนทั้ง 2 ด้าน มีขนาดเท่ากันทุกชั้น คือ ความยาว 175 cm ความสูง 175 cm หนา 7 cm และเสริมด้วยเหล็กตะแกรงไวร์เมช (wire mesh) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 mm ระยะห่าง 20 cm ที่ผลิตตามมาตรฐาน มอก. 737-2549 ชั้นที่ 1 ออกแบบเป็นผนังควบคุมซึ่งจะเป็นผนังทึบ (control wall), CW ชั้นที่ 2 เจาะช่องเปิดบริเวณกึ่งกลางผนัง ขนาดกว้าง 117 cm สูง 117 cm หรือคิดเป็น 45 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ผนัง (wall with opening), WO เนื่องจากผนังชั้นนี้จำลองการเจาะช่องเปิดใหม่ในผนังทึบจึงไม่มีเหล็กเสริมพิเศษที่บริเวณมุมช่องเปิดของผนัง ชั้นที่ 3 ผนัง SWO (strengthened wall with opening) เป็นการนำผนังที่เหมือน WO มาเสริมกำลังด้วย CFRP วิธีเสริมกำลังนั้นอาศัยผลการทดสอบชั้น WO เป็นหลักในการพิจารณา โดยจะเสริมกำลังด้วย CFRP เป็นแถบกว้าง 5 cm 1 ชั้น ซึ่งทั้งสองด้านจะมีลักษณะการเสริมกำลังที่แตกต่างกัน จำแนกได้เป็นด้านรับแรงดึง (Tension) และด้านรับแรงอัด (Compression) รายละเอียดดังรูปที่ 3

4.2 การติดตั้งอุปกรณ์วัดค่า

อุปกรณ์วัดค่าประกอบด้วย strain gauges ที่ใช้วัดค่าหน่วยการยืดหดตัวของคอนกรีตและเหล็กเสริมรวมทั้ง CFRP และ dial gauges ที่ใช้วัดค่าการโก่งตัวของผนัง เพื่อความกระชับของบทความจะแสดงเฉพาะการติดตั้ง strain gauges และ dial gauges ในผนัง SWO เท่านั้นดังในรูปที่ 3

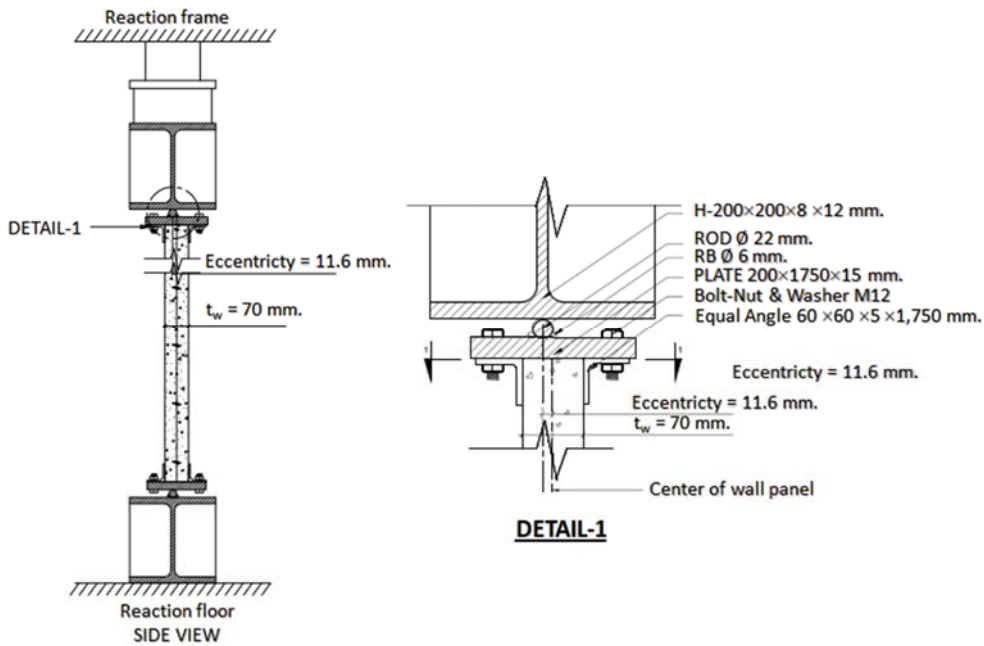
4.3 การทดสอบ

นำผนังชั้นติดตั้งเพื่อเตรียมการทดสอบดังในรูปที่ 4 โดยใส่แรงกระทำแบบแผ่กระจายตลอดความยาวของผนัง ให้แรงกระทำเยื้องศูนย์กลางเท่ากับ $1/6$ ของความหนาของผนัง ทำการทดสอบผนังโดยการให้น้ำบรรทุกกระทำต่อผนังเพิ่มน้ำหนักทีละ 1,000 kg พร้อมบันทึกค่า การโก่งตัวของผนังและค่า strain ในเหล็กเสริม ในคอนกรีตและใน CFRP ระหว่างที่ให้น้ำหนักบรรทุกจะบันทึกรอยร้าวที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงน้ำหนักที่กระทำ ทดสอบจนกระทั่งผนังนั้นวิบัติ

รูปที่ 3 ตำแหน่งติดตั้ง CFRP Strain gauges และ Dial gauges บนผนัง SWO

a) ผิวผนังคอนกรีตด้านรับแรงอัด b) ผิวผนังคอนกรีตด้านรับแรงดึง c) เหล็กเสริมในผนัง

รูปที่ 4 การทดสอบผนังแบบแรงกระจายสม่ำเสมอและเยื้องศูนย์กลาง

4.4 วัสดุที่ใช้ในการทดสอบ

คอนกรีตที่ใช้เป็นคอนกรีตผสมเสร็จกำลังอัดที่ 28 วันออกแบบไว้เท่ากับ 240 kg/cm^2 ค่าการยุบตัวเท่ากับ $10 \pm 2.5 \text{ cm}$ แต่กำลังรับแรงอัดจริงในผนัง CW และผนัง WO หรือ SWO มีค่าเท่ากับ 306 kg/cm^2 (ลูกปunchชุดที่ 1) และ 286 kg/cm^2 (ลูกปunchชุดที่ 2) ตามลำดับ และหน่วยการทดสอบ

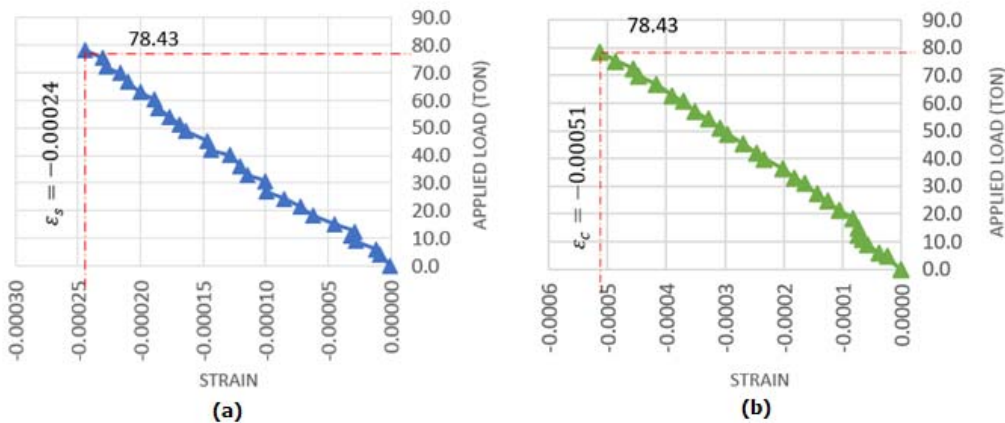

ตัวสูงสุดของคอนกรีตจากการทดสอบลูกปูนทั้ง 2 ชุดขณะวิบัติ $\epsilon_{cu} = -0.0014$ และ -0.0012 ตามลำดับ (-หมายถึงหน่วยการหดตัว) ส่วนเหล็กไวร์เมชมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 mm ระยะห่าง 20 cm ที่ผลิตตามมาตรฐาน มอก. 737-2549 มีกำลังที่จุดประลัยเท่ากับ $4,275 \text{ kg/cm}^2$ มีค่าหน่วยการยึดตัวสูงสุดและค่าโมดูลัสยืดหยุ่นเท่ากับ 0.002236 และ $1,961,538 \text{ kg/cm}^2$ ตามลำดับ ขณะที่ CFRP ที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ SMARTFIBER - SHEET รุ่น UT70-30 มีค่ากำลังรับแรงดึง $35,000 \text{ kg/cm}^2$ โมดูลัสยืดหยุ่นเท่ากับ $2,350,000 \text{ kg/cm}^2$ ความหนาต่อชั้นเท่ากับ 0.0167 cm

4.5 ผลการทดสอบ

4.5.1 ผนัง CW

จากการทดสอบผนังรับน้ำหนักบรรทุกสูงสุดได้เท่ากับ 78.43 ตัน จึงวิบัติแบบ buckling failure โดยค่าเฉลี่ย strain ที่ติดตั้งที่เหล็กไวร์เมชบริเวณกึ่งกลางผนังขณะวิบัติเท่ากับ $\epsilon_s = -0.00024$ ดังในรูปที่ 5a และในผนังคอนกรีตด้านรับแรงอัดที่กึ่งกลางความสูงมีค่า strain เฉลี่ยขณะวิบัติเท่ากับ $\epsilon_c = -0.00051$ ดังในรูปที่ 5b ส่วนการโก่งตัวสูงสุดที่กึ่งกลางผนังเท่ากับ 4 mm

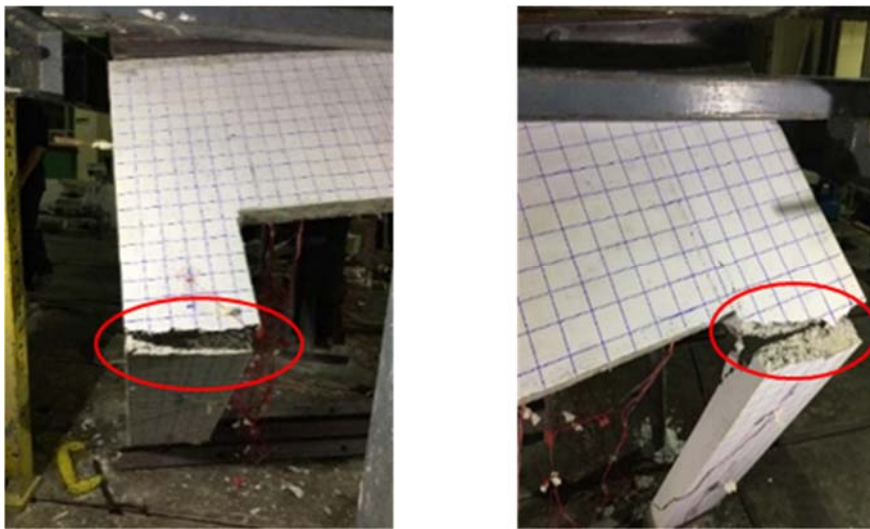
รูปที่ 5 ค่าเฉลี่ย Strain ในผนัง CW

a) ติดตั้งที่เหล็กเสริมในผนัง   b) ติดตั้งที่ผิวผนังคอนกรีตด้านรับแรงอัด

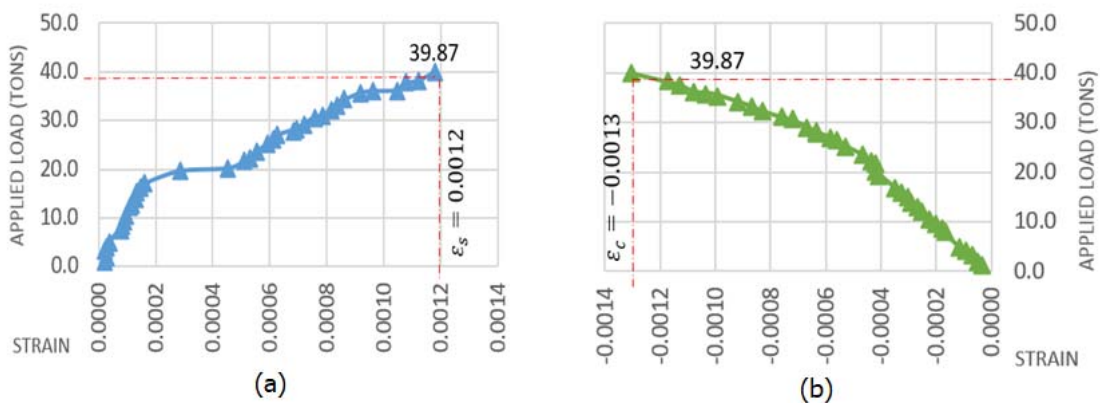
4.5.2 ผนัง WO

ผลการทดสอบพบ first crack ที่แรงกด 27 ตัน บริเวณมุมบนด้านขวาของช่องเปิดขึ้นไปในแนวตั้งและค่อยๆเอียงและค่อยๆเอียงเข้าหาบริเวณกึ่งกลางของยอดบนสุดของผนัง เมื่อเพิ่มแรงกด

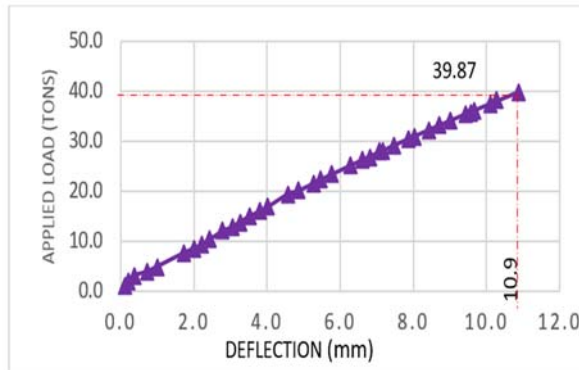
ถึง 39.87 ตัน ผนังจึงเกิดการวิบัติแบบแรงดัดโดยแรงอัดเป็นหลักที่บริเวณขาทั้งสองด้านของช่องเปิด ดังในรูปที่ 6 โดยค่า Strain ในเหล็กเสริมขาผนังข้างช่องเปิดที่ระดับกึ่งกลางความสูงผนังขณะวิบัติ มีค่า $\epsilon_s = 0.0012$ ดังในรูปที่ 7a และที่ผนังคอนกรีตด้านรับแรงอัดมีค่า strain ขณะวิบัติ $\epsilon_c = -0.0013$ จาก strain gauge บนผิวคอนกรีตในขาผนังข้างช่องเปิดที่ระดับกึ่งกลางความสูงของผนัง ดังในรูปที่ 7b ซึ่งเท่ากับ ϵ_{cu} จากการทดสอบลูกปูน และการโก่งตัวสูงสุดของผนัง WO มีค่าเท่ากับ 10.9 mm ดังในรูปที่ 8

รูปที่ 6 รูปแบบการวิบัติของผนัง WO

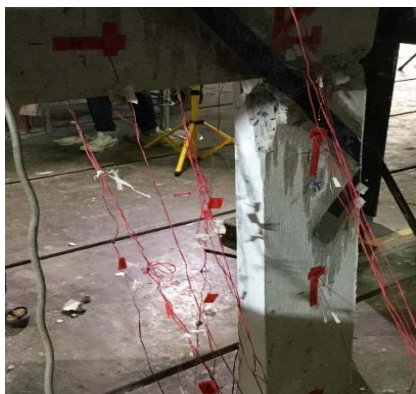
รูปที่ 7 ค่าเฉลี่ย Strain ในผนัง WO ณ กึ่งกลางความสูงผนัง
a) ที่เหล็กเสริมในผนัง b) ที่ผิวผนังคอนกรีตด้านรับแรงอัด

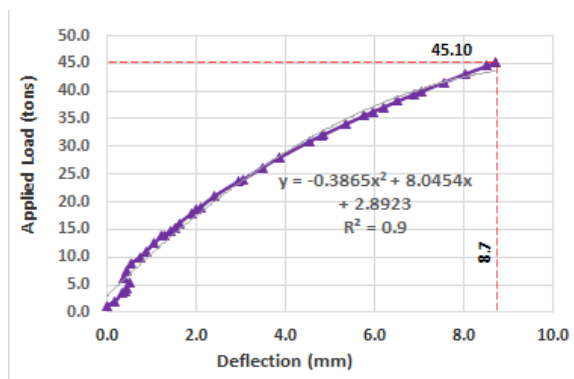
รูปที่ 8 ค่าการโก่งตัว (Deflection) ของผนัง WO

4.5.3 ผนัง SWO

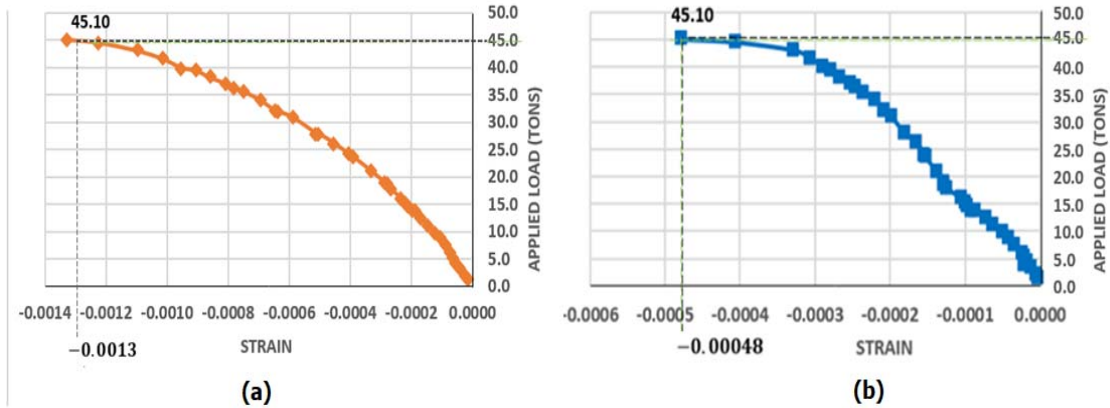
จากผลการทดสอบพบว่า ผนังเสริม CFRP เกิด first crack บริเวณกึ่งกลางขอบล่างเหนือช่องเปิดที่น้ำหนักบรรทุก 40 ตัน และสามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้สูงสุดถึง 45.10 ตัน จึงวิบัติด้วยแรงดัดแบบแรงอัดเป็นหลักในบริเวณขาทั้ง 2 ข้างของผนังข้างช่องเปิดดังแสดงในรูปที่ 9 และมีการโก่งตัวด้านข้างสูงสุดเท่ากับ 8.7 mm ดังแสดงในรูปที่ 10 การวิบัติโดยแรงอัดเป็นหลักนั้นยืนยันได้จากหน่วยการหดตัวของคอนกรีตด้านรับแรงอัด (GC38) เท่ากับ -0.0013 ดังแสดงในรูปที่ 11a ซึ่งในขณะนั้นเหล็กเสริมภายในรับแรงอัดเพียงเล็กน้อย ดังแสดงจากหน่วยการหดตัวของเหล็ก ซึ่งในขณะนั้นเหล็กเสริมภายในรับแรงอัดเพียงเล็กน้อยดังแสดงจากหน่วยการหดตัวของเหล็ก (GS18) ในรูปที่ 11b นอกจากนี้หน่วยการยืดตัวใน CFRP ณ ตำแหน่งกึ่งกลางความสูงผนัง ขณะวิบัติวัดจาก strain gage GF46 มี ค่าเท่ากับ 0.00117 ดังแสดงในรูปที่ 12

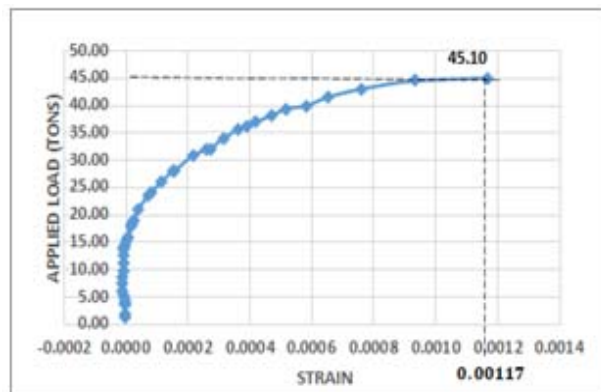
รูปที่ 9 พฤติกรรมวิบัติแบบแรงอัดเป็นหลักในผนัง SWO

รูปที่ 10 ค่าการโก่งตัว (deflection) ของผนัง SWO

รูปที่ 11 ค่าเฉลี่ย strain ผนัง SWO ณ กึ่งกลางความสูงผนัง
 a) ที่ผิวผนังคอนกรีตด้านรับแรงอัด   b) ที่เหล็กเสริมในผนัง

รูปที่ 12 ค่า strain ใน CFRP ณ กึ่งกลางความสูงผนัง SWO

5. วิเคราะห์ผลการทดสอบ

ผนัง CW วิกฤติแบบ buckling failure ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลหน่วยการหดตัวของคอนกรีตและเหล็กที่วัดได้ กล่าวคือขณะที่น้ำหนักบรรทุกสูงสุดนั้นหน่วยการหดตัวในคอนกรีตเกิด $\epsilon_c = -0.00051$ ซึ่งยังไม่ถึงหน่วยการหดตัวสูงสุดของคอนกรีตขณะวิกฤติที่ได้จากการทดสอบลูกปูนชุดที่ 1 ($\epsilon_{cu} = -0.0014$) นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้แรงอัดซึ่งดูได้จากหน่วยการหดตัวของเหล็กจาก GS16 GS17 และ GS18 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\epsilon_s = -0.00024$ เปรียบเทียบกับผนัง WO ซึ่งวิกฤติโดยแรงดัดแบบแรงอัดเป็นหลัก โดยขณะที่วิกฤติจะมีหน่วยการยืดตัวในเหล็กเท่ากับ 0.0012 เทียบเท่าหน่วยแรงดึง

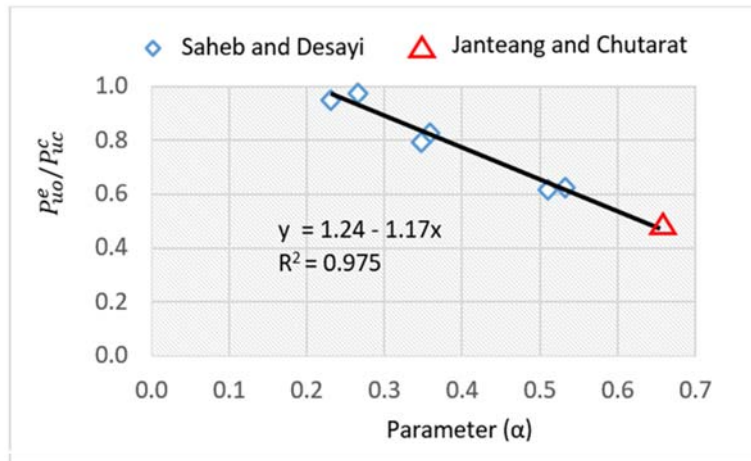
2,350 kg/cm² ยังไม่ถึงจุดคราก ขณะที่ Strain สูงสุดที่เกิดในคอนกรีตมีค่าเท่ากับ -0.0013 ซึ่งมีค่ามากกว่าหน่วยการหดตัวสูงสุดของคอนกรีตขณะวิบัติที่ได้จากการทดสอบลูกปูนชุดที่ 2 ($\epsilon_{cu} = -0.0012$) จึงสรุปได้ว่าเป็นการวิบัติโดยแรงดัดแบบ Compression control

จากผลการทดสอบพบว่าผนัง CW สามารถรับกำลังที่ได้จากการทดสอบเท่ากับ 78.43 ตัน แต่เมื่อคำนวณตามสมการของ ACI Code [1], AS Code [2] และงานวิจัยของ Saheb and Desayi [3] ได้กำลังเท่ากับ 80.33 ตัน 67.34 ตัน และ 90.79 ตัน เท่ากับมีความคลาดเคลื่อน 2.4%, 14.1% และ 15.7% ตามลำดับ ดังนั้นจากผลการทดสอบนี้จึงสรุปว่าสมการที่ใช้ทำนายกำลังผนังที่ไม่มีช่องเปิดได้ใกล้เคียงที่สุดคือมาตรฐาน ACI 318-19 [1] ดังสมการที่ 1

เนื่องจากการหล่อผนัง CW และ WO เป็นการเทคอนกรีตคนละครั้งทำให้ f'_c ของผนัง CW และ WO มีค่าไม่เท่ากันคือ 306 และ 286 kg/cm² ตามลำดับ ดังนั้นในการพิจารณาผลของช่องเปิดใน WO จึงต้องคำนวณจากกำลังผนังทึบที่มีกำลังอัดของคอนกรีตเท่ากับ 286 kg/cm² ซึ่งคำนวณตามมาตรฐาน ACI Code [1] ได้เท่ากับ 75.08 ตัน จากผลการทดลองพบว่าผนัง WO รับน้ำหนักบรรทุกสูงสุดได้ 39.87 ตัน เท่ากับกำลังลดลง 47% ขณะที่ค่าทางทฤษฎีที่เสนอโดย Saheb and Desayi [3] สามารถคำนวณกำลังของผนังที่มีช่องเปิดได้เท่ากับ 36.91 ตัน คิดเป็นความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 7.4% ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูง เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนนี้อาจเป็นผลมาจากที่มาของสมการถูกสร้างจากขนาดของช่องเปิดที่ถูกจำกัดไว้ไม่เกิน 27% ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงเสนอปรับปรุงสมการ Empirical equation โดยเพิ่มผลการทดสอบของผู้วิจัยซึ่งเป็นผลของการทดสอบผนังที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่ 45% (จำนวน 1 ชิ้น) ร่วมกับผลทดสอบของ Saheb and Desayi [3] ในรูปที่ 2 (จำนวน 6 ชิ้น) จากผลการทดสอบกำลังของผนังคอนกรีตที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่ (P_{uo}^e) สามารถสร้างความสัมพันธ์ของอัตราส่วนระหว่างกำลังของผนังที่มีช่องเปิดที่ได้จากการทดสอบ (P_{uo}^e) ส่วนด้วยกำลังของผนังทึบ (P_{uc}^c) ที่ได้จากสมการที่ 4 ได้เท่ากับ 0.469 และ α เท่ากับ 0.668 ดังโคออร์ดิเนต (Δ) ในรูปที่ 13 จากภาพซึ่งประกอบด้วยผลการทดสอบของ Saheb and Desayi [3] จำนวน 6 จุด ที่ได้จากตารางที่ 1 และจากผู้วิจัย 1 จุด สามารถสร้างสมการเพื่อทำนายกำลังผนังที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่มากถึง 45% ได้ดังสมการที่ 6 ซึ่งจะได้กำลังของผนังที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่เท่ากับ 38.98 ตันหรือมีความคลาดเคลื่อนเพียง 2.2%

$$P_{uo}^e = (1.24 - 1.17\alpha)P_{uc}^c$$

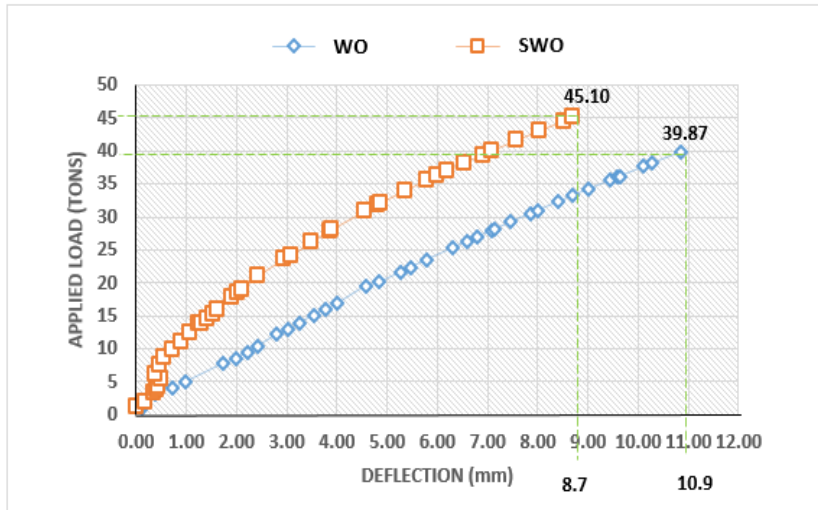
(6)

รูปที่ 13 ปรับปรุง Empirical equation โดยรวมผลการทดสอบทั้ง 7 ชิ้น

จากสัดส่วนของผนังที่คงอยู่หลังเจาะช่องเปิดขนาดใหญ่มากในผนัง WO ทำให้ Mode of failure เป็นการพังภายใต้แรงดัดแบบแรงอัดเป็นหลัก หรือ Compression control ของชาผนังที่เหลือด้านข้างช่องเปิด แทนที่จะพังภายใต้แรงดัดของแถบผนังที่เหลือของส่วนบนเหนือช่องเปิด ทำให้แผนการเสริมกำลังด้วย CFRP ซึ่งจะโดดเด่นด้านแรงดัดที่ตั้งใจจะเสริมไว้เหนือช่องเปิดขนาดใหญ่นั้น ต้องเปลี่ยนไปเป็นเสริมกำลังด้านรับแรงดัดในขาทั้งสองข้างช่องเปิดแทน ซึ่งโดยปกติแล้วถ้าหน้าตัดวิบัติแบบ Compression control การเสริมกำลังด้านรับแรงดัดอาจไม่เกิดประโยชน์สักเท่าใดนัก อย่างไรก็ตามการเสริมกำลังดังกล่าวในผนัง SWO ก็ยังสามารถช่วยเพิ่มกำลังรับน้ำหนักบรรทุกให้สูงขึ้นได้เป็น 45.10 ตัน หรือเพิ่มขึ้นเท่ากับ 13.1 % ได้ เนื่องจากเป็นการเพิ่ม Stiffness ให้แก่ชิ้นทดสอบดังแสดงในรูปที่ 14

จากรูปจะเห็นได้ว่าหลังจากเสริมกำลังด้วย CFRP ในผนัง SWO แล้ว ณ กำลังบรรทุกเท่ากัน ผนัง SWO มีการโก่งตัวด้านข้างน้อยกว่าผนัง WO ซึ่งในการนี้ทำให้เหล็กเสริมภายในผนังเปลี่ยนจากการรับแรงดัดในผนัง WO มาเป็นรับแรงอัดในผนัง SWO ในขณะวิบัติ ส่งผลให้หน้าตัดที่วิบัติแบบ Compression control สามารถเสริมกำลังด้วย CFRP แล้วทำให้รับน้ำหนักได้สูงขึ้นดังกล่าว

รูปที่ 14 ค่าการโก่งตัว (Deflection) ของผนัง WO และ SWO

6. สรุปผลการศึกษา

1. กำลังของผนังที่ไม่มีช่องเปิดสามารถใช้มาตรฐานของ ACI ในการคำนวณได้เหมาะสมที่สุดโดยมีความคลาดเคลื่อนเพียง 2.4%
2. ผนังคอนกรีตรับน้ำหนักที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่มากถึง 45% สามารถรับกำลังได้ 39.87 ตัน หรือมีความสามารถในการรับกำลังลดลงเท่ากับ 47% เมื่อเทียบกับผนังที่ไม่มีช่องเปิด
3. เสนอสมการทำนายกำลังผนังที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่มากถึง 45% โดยปรับปรุง Empirical equation ซึ่งใช้ข้อมูลผนวกพร้อมกันทั้งจากผู้วิจัยและของ Saheb and Desayi [3] ได้สมการ $P_{uo}^e = (1.24 - 1.17\alpha)P_{uc}^c$ ซึ่งมีความคลาดเคลื่อนเพียง 2.2%
4. ผนังคอนกรีตรับน้ำหนักสำเร็จรูปที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่และมีพฤติกรรมการวิบัติแบบ Compression control สามารถเสริมกำลังด้วย CFRP ได้ โดยอาจเพิ่มความสามารถการรับน้ำหนักบรรทุกได้ถึง 13.1%

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ Smart and Bright Co., Ltd. ที่ให้การสนับสนุน CFRP ในการทดสอบ และ Asian Institute of Technology ที่เอื้อเฟื้อสถานที่และเครื่องมือทดสอบและบุคลากร ทำให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม

- [1] ACI 318 - 19 (2019). *Building Code Requirements for Structural Concrete*. American Concrete Institute, Detroit, USA.
- [2] AS 3600-2009 (2009). *Concrete Structures*. Australian Standard, Sydney, Australia.
- [3] Saheb, S. M. & Desayi, P. (1990). Ultimate strength of RC wall panels with openings. *Journal of Structural Engineering*, 116(6), 565-77.
- [4] Fragomeni, S., Doh, J. H., & Lee, D. J. (2012). Behavior of axially loaded concrete wall panels with openings: An experimental study. *Advances in Structural Engineering, SAGE journals*, 15(8), 1345-1358.
- [5] Popescu, C., Sas, G., Sabău, C., & Blanksvärd, T. (2016). Effect of cut-out openings on the axial strength of concrete walls. *Journal of Structural Engineering*, 142(11).
- [6] Mohammed, B. S., Ean, L. W., & Hossain, K. M. A. (2010). *International Journal of Engineering Research and Applications (IJERA)*, Vol. 1, Issue 4, pp.1841-1852.
- [7] Lima, M. M., Doh, J. H., & Hadi, M. N. S. (2019). Experimental study on RC walls with opening strengthened by Externally Bonded CFRP. *Journal of Composites for Construction*, 23.
- [8] Popescu, C., Sas, G., Blanksvärd, T., & Täljsten, B. (2017). Concrete walls with cutout openings strengthened by FRP confinement. *Journal of Composites for Construction*, 21(3).

เกี่ยวกับผู้แต่งบทความ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัชวาลย์ พูนลาภพานิช เป็นหัวหน้าหลักสูตรวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท สาขาวิศวกรรมโยธา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย งานวิจัยที่สนใจด้านฐานรากเสาเข็มและระบบกำแพงกันดิน และการเสริมกำลังโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กภายนอกด้วย CFRP

ดร.ณัฐวัฒน์ จุฑารัตน์ สังกัดสาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท สาขาวิศวกรรมโครงสร้าง สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และปริญญาเอก สาขาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยซีราคิวส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา งานวิจัยที่สนใจด้าน การซ่อมเสริมกำลังโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก

เลิศภพ จันทรเทียง เป็นผู้จัดการโครงการ บริษัทไรโกทองคอนสตรัคชั่นแอนด์เซอร์วิส จำกัด จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยศรีปทุม งานวิจัยที่สนใจด้าน การเสริมกำลังโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กด้วย CFRP

การอ้างอิงบทความ (citation)

ชัชวาลย์ พูนลาภพานิช, ณัฐวัฒน์ จุฑารัตน์ และ เลิศภพ จันทรเทียง (2565), "พฤติกรรมผนังคอนกรีตรับน้ำหนักสำเร็จรูปที่มีช่องเปิดขนาดใหญ่เสริมกำลังด้วย CFRP (Behavior of CFRP-reinforced concrete bearing wall panels with large opening)," *วารสารคอนกรีต, สมาคมคอนกรีตแห่งประเทศไทย*, ปีที่ 16, ฉบับที่ 3, บทความหมายเลข TCA_M 160306, กันยายน-ธันวาคม, 17 หน้า.

Poonlappanish, C., Chutarat, N., & Janteang, L. (2022) "Behavior of CFRP-Reinforced concrete bearing wall panels with large opening," *TCA Magazine, Thailand Concrete Association*, Vol.16, Issue 3, Paper ID TCA_M 160306, September - December, 17 pages.